

1. Διαβάζετε ένα κείμενο για ένα αρχιτεκτονικό κυνήγι θησαυρού στο Στροφύλι της Κηφισιάς. Στον πίνακα που ακολουθεί δίνονται συνώνυμα ή ορισμοί λέξεων του κειμένου. Υπογραμμίζετε στο κείμενο τις λέξεις στις οποίες αντιστοιχούν τα συνώνυμα ή ορισμοί και τις γράφετε στον πίνακα, όπως στο παράδειγμα.

Προσοχή: οι λέξεις που πρέπει να βρείτε είναι **είκοσι επτά (27)** χωρίς το παράδειγμα.

Αρχιτεκτονικό κυνήγι θησαυρού στο Στροφύλι
www.kathimerini.gr | Κοινωνία

Η νεοκλασική έπαυλη «Πύρνα», που στεγάζει γραφεία εταιρείας, βρίσκεται δίπλα στο αρχαίο ρέμα της Πύρνας, από το οποίο πήρε και το όνομά της (φωτογραφίες ΜΑΡΙΑ ΚΩΒΑΙΟΥ).

Ένα συννεφιασμένο πρωινό Δεκεμβρίου αποφασίζω να επισκεφθώ το «Στροφύλι» της Κηφισιάς, μια γειτονιά που οριοθετείται χοντρικά από τις οδούς Όθωνος, Τατοΐου, Πεσμαζόγλου και Εμμανουήλ Μπενάκη και παρουσιάζει αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Εδώ, περί τα τέλη του 19ου αιώνα άρχισαν να χτίζουν τις εξοχικές τους κατοικίες εύποροι Αθηναίοι και επαναπατρισμένοι Έλληνες ομογενείς, γοητευμένοι δίχως άλλο από τον παραδεισένιο τόπο με την πλούσια βλάστηση, το δροσερό αεράκι και τα κελαρυστά νερά που ξένοι περιηγητές του 18ου αιώνα είχαν αποκαλέσει «το καλύτερο χωριό της Αττικής».

Από τις εξοχικές εκείνες επαύλεις σώζονται σήμερα περίπου 140, όλες διατηρητέες. Δυστυχώς για τον περιπατητή, οι περισσότερες εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται για κατοίκηση και συχνά περιφρουρούνται ή κρύβονται πίσω από περιφράξεις και ψηλά δέντρα, οπότε μια βόλτα αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος στη γειτονιά απαιτεί σίγουρα κάποια δόση αδιακρισίας. Καλώς ή κακώς δεν πτοούμαι, γιατί πού αλλού στην Αθήνα μπορεί να δει κανείς συγκεντρωμένα τόσα υπέροχα κτίσματα των τελών του 19ου αιώνα, και μάλιστα όχι νεοκλασικά αλλά εκλεκτικιστικά; Κτίσματα δηλαδή που δεν ακολουθούσαν το κυρίαρχο ρεύμα της εποχής τους, αλλά συγκέραζαν στοιχεία από διαφορετικά ιστορικά καλλιτεχνικά ρεύματα, τόσο για λόγους εντυπωσιασμού όσο και διαφοροποίησης από τις κύριες, αστικές κατοικίες των ιδιοκτητών τους.

Ξεκινώ τη βόλτα μου από τον σταθμό του ΗΣΑΠ και περπατώ προς την κατάφυτη Οθωνος, όπου ο Βαυαρός μονάρχης διατηρούσε την έπαυλή του, για να προσεγγίσω κατόπιν την πευκοφυτεμένη και ήσυχη Στροφυλίου, που λέγεται πως ονομάστηκε έτσι λόγω της στρόφης που έπαιρνε από εδώ το τρένο για να ξαναγυρίσει στον σταθμό. Στην πρώτη κάθετο, τη Δηληγιάννη –που μνημονεύει τον πολιτικό Θεόδωρο Δηληγιάννη, από τους πρώτους αστούς της περιοχής και εκείνος που την ανέδειξε σε θέρετρο– φιλοξενούνται αρκετές εντυπωσιακές επαύλεις.

Μεταξύ αυτών και η οικία της κεφαλλονίτικης οικογένειας Βαλλιάνου, στην οποία οφείλουμε το κτίριο όπου στεγαζόταν μέχρι πρότινος η Εθνική Βιβλιοθήκη στην Πανεπιστημίου. Χτισμένη γύρω στο 1890, περιβάλλεται από πελώριο κήπο, όπως όλες οι παραθεριστικές κατοικίες, και θυμίζει κατά πολύ τα αγροτόσπιτα που βλέπει κανείς στη Γερμανία ή στην Ελβετία.

Οικία Εμμ. Μπενάκη. Το ελληνοελβετικό στυλ καθιερώθηκε από τον Τσίλλερ.

Το ίδιο και η οικία του εθνικού ευεργέτη Εμμανουήλ Μπενάκη που συναντώ επί της ομώνυμης οδού λίγο αργότερα. Το στυλ τους αυτό δεν είναι τυχαίο μια και οι αρχιτέκτονες της εποχής, γερμανομαθείς οι περισσότεροι (ή Γερμανοί), δανείζονταν συχνά στοιχεία από τον ρομαντισμό, όπως αυτός εκφραζόταν στην αγροτική αρχιτεκτονική της Κεντρικής Ευρώπης (στέγες με έντονη κλίση, τοξωτές βεράντες, περίτεχνες ξυλόγλυπτες διακοσμήσεις, μεταξύ άλλων) προκειμένου οι επαύλεις να εναρμονίζονται με το καταπράσινο κηφισιώτικο τοπίο.

Η Οικία Δέλτα, με στοιχεία της μεσαιωνικής και της φρουριακής αρχιτεκτονικής.

Επί της Μπενάκη βρίσκεται και η Οικία Δέλτα, όπου η αγαπημένη των παιδιών συγγραφέας έζησε για 25 χρόνια μέχρι τον θάνατό της και στην οποία από το 1989 στεγάζεται το Τμήμα Ιστορικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη. Νεοκλασική κατά βάση, η οικία δανείζεται, ωστόσο, πολλά στοιχεία της μεσαιωνικής και φρουριακής αρχιτεκτονικής, όπως ο πύργος που δεσπόζει στην πρόσοψη του αρχοντικού. Λίγο πιο κάτω, στη συμβολή της οδού με τη Πεσμαζόγλου, συναντώ μια βίλα πραγματικό έργο τέχνης, με πλούσια ζωγραφική διακόσμηση και πέτρινη τοιχοποιία που την κάνουν να ξεχωρίζει. Πρόκειται για την έπαυλη «Ατλαντίς» (1897), έργο του Ερνέστου Τσίλλερ, που ανήκε κάποτε στον εκδότη της ελληνόφωνης εφημερίδας «Ατλαντίς» στη Νέα Υόρκη.

Επαυλη «Ατλαντίς». Ζωγραφική διακόσμηση με επιρροές από την Πομπηία.

Συνεχίζω επί της Πεσμαζόγλου, θαυμάζοντας καθ' οδόν διάφορα περίτεχνα αρχιτεκτονήματα, για να βγω στην πολύβουη Τατοΐου, όπου στρίβω αριστερά. Τελειώνω τη βόλτα μου έξω από την έπαυλη «Πύρνα» που κτίστηκε μεταξύ 1910 και 1919 και είναι μία από τις λίγες κατοικίες της Κηφισιάς που δεν ακολουθούν την εκλεκτικιστική αρχιτεκτονική του υπόλοιπου προαστίου αλλά τον νεοκλασικισμό. Το όνομά της οφείλει στο παρακείμενο αρχαίο ρέμα της Πύρνας (ή Κοκκιναρά), παραπόταμο του Κηφισού, που, αν και άνυδρο πια, μας υπενθυμίζει τα άφθονα νερά που κάποτε έτρεχαν εδώ και μας βοηθάει να φανταστούμε την Κηφισιά που αντίκριζαν καθημερινά οι Αθηναίοι παραθεριστές της μακρινής εκείνης Μπελ Επόκ.

Εκλεκτικιστικές επαύλεις

Μια μικρή διαδικτυακή έρευνα θα σας βοηθήσει να εντοπίσετε στον χάρτη μερικές ακόμα εντυπωσιακές εκλεκτικιστικές επαύλεις, την ακριβή θέση των οποίων δεν επιτρέπεται να αποκαλύψω εδώ για λόγους διαφύλαξης της ιδιωτικότητας.

- Τη Βίλα Νόρμα (1928), με τα στυλιζαρισμένα φουρούσια κάτω από τα μπαλκόνια που παραπέμπουν στην αρ νουβό.
- Την έπαυλη Ζερβουδάκη (1890) που ξεχωρίζει για τον βυζαντινό της χαρακτήρα.
- Την οικία Αποστολίδη (1920) σε μεσαιωνικό στυλ και με στοιχεία πύργου.
- Την κατοικία Dörfeld (1891), δείγμα γραφικής αρχιτεκτονικής, σχεδιασμένη από τον Γερμανό αρχιτέκτονα-αρχαιολόγο Wilhelm Dörfeld.

Πηγή των περισσότερων αρχιτεκτονικών πληροφοριών είναι η ιστορικός τέχνης Αμαλία Παπαϊωάννου, που μας ξενάγησε στο Στροφύλι στο πλαίσιο του περιπάτου του Δήμου Κηφισιάς «Ξαναζούν τα αρχοντικά της Κηφισιάς» στις 20 Μαΐου 2018.

Ταξιδεύοντας από την Αθήνα στην Κηφισιά με ένα ατμοκίνητο «Θηρίο»

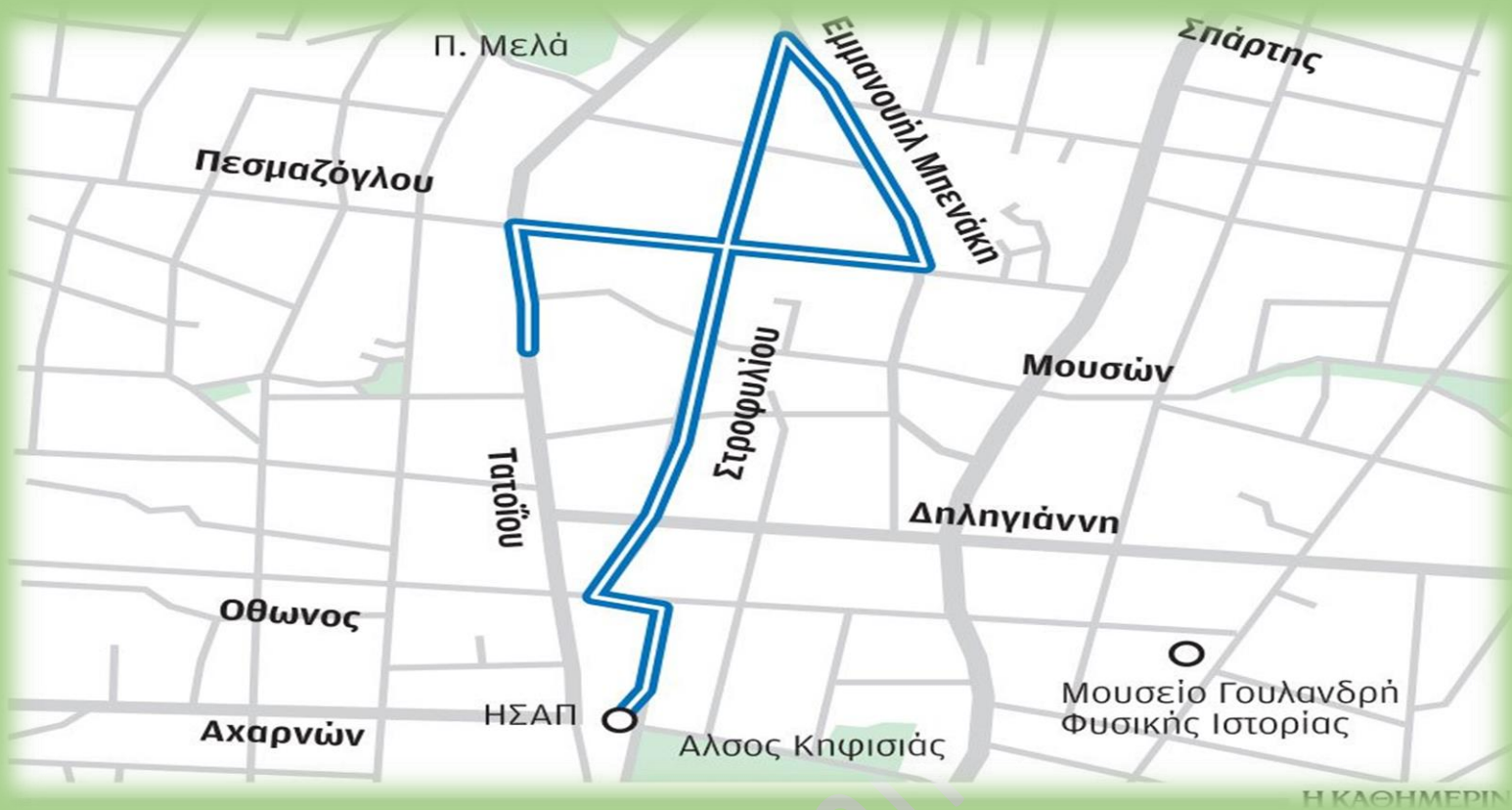
Η σιδηροδρομική γραμμή Αθήνα – Κηφισιά εγκαινιάστηκε στις 4/2/1885.

Το πιθανότερο είναι πως οι εύποροι εκείνοι παραθεριστές του 19ου αιώνα θα είχαν ούτως ή άλλως επιλέξει τον παράδεισο που ήταν τότε η Κηφισιά για να χτίσουν τις εξοχικές τους κατοικίες. Αν κάτι όμως τους είχε ενθαρρύνει στην απόφασή τους εκείνη ήταν σίγουρα η έλευση στην περιοχή, το 1885, του ατμοκίνητου σιδηρόδρομου, που έκανε τη διαδρομή Αθήνα (πλατεία Αττικής) – Κηφισιά υπόθεση 30-40 λεπτών – χρόνο ρεκόρ για την εποχή εκείνη.

Στην αρχή της λειτουργίας του, το νέο τρένο αγαπήθηκε πολύ, γιατί αποτελούσε ένα πιο γρήγορο από τα μόνιππα αλλά και ρομαντικό μέσο μετακίνησης που διέσχιζε κατάφυτες κοιλάδες και χάριζε υπέροχη θέα στα βουνά του λεκανοπεδίου από τα παράθυρά του.

Με τα χρόνια, όμως, η μηχανή του άρχισε να καταπονείται και εκείνο να φτάνει στον προορισμό του ασθμαίνοντας και με μεγάλη καθυστέρηση, προκαλώντας απίστευτη ταλαιπωρία στο επιβατικό κοινό.

Ειδικά μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο που για λόγους οικονομίας άρχισε να καίει όποια καύσιμη ύλη ήταν διαθέσιμη (ξύλα, λιγνίτη, ξυλοκάρβουνα), υπήρχαν φορές που η μηχανή του πετούσε ακόμα και σπίθες, ενώ οι καπνοί που έβγαιναν από το φουγάρο του ήταν τόσο πυκνοί που πολλοί επιβάτες αποβιβάζονταν με μουντζούρες στα πρόσωπά τους. Για όλους αυτούς τους λόγους ονομάστηκε «Θηρίο» και έπαψε πλέον να ήταν τόσο δημοφιλές.

Με την εξάπλωση, μάλιστα, της ηλεκτροκίνησης και των αυτοκινήτων το ατμοκίνητο «Θηρίο» έπαψε να έχει λόγο ύπαρξης και αναγκάστηκε να κάνει το τελευταίο του δρομολόγιο τον Αύγουστο του 1938. Η χαρά του κόσμου ήταν τέτοια που κάποιοι έστησαν γλέντι στην Κηφισιά κολλώντας ακόμα και κηδειόχαρτα στις κολόνες.

Όση όμως ταλαιπωρία και αν είχε προκαλέσει μέσα στα χρόνια, το «Θηρίο» υπήρξε υπεύθυνο και για κάποια καλά. Στις αρχές του 20ού αιώνα, η διαχειρίστρια εταιρεία «Σιδηρόδρομοι Αττικής», με αντάλλαγμα την αποκλειστική εκμετάλλευση της γραμμής, εξωράισε σταθμούς, έφτιαξε πλατείες, και, το σημαντικότερο, ίδρυσε το Άλσος Κηφισιάς που εξακολουθεί να ομορφαίνει μέχρι σήμερα το προάστιο.

Πηγή: «Κηφισιά – Όψεις της ιστορίας της πόλης και του δήμου», Δήμος Κηφισιάς 2005.

Ταυτότητα διαδρομής

Απόσταση: 2,6 χλμ.

Διάρκεια: 1 ώρα (με στάσεις)

	Συνώνυμα/Ορισμός	Λέξη του κειμένου
0	καθορίζω τα σύνορα	οριοθετείται (παράδειγμα)
1	κατά προσέγγιση, περίπου	
2	πλούσιος	
3	ταξιδιώτης	
4	πολυτελής κατοικία με κήπο	
5	προστατευμένος	
6	ανάρμοστη περιέργεια	
7	αποθαρρύνομαι	
8	ισχυρότερος, επικρατέστερος	
9	συνδυάζω	
10	τάση	
11	τόπος παραθερισμού	
12	έχω γύρω μου	
13	αυτός που ωφελεί, συνεισφέρει	
14	καλοδουλεμένος	
15	κυριαρχώ, ξεχωρίζω	

16	διασταύρωση	
17	οικισμός στην περιφέρεια πόλης	
18	διπλάνος, γειτνιάζων	
19	χωρίς νερό	
20	θυμίζω, αναφέρομαι	
21	παρακινώ	
22	άφιξη, ερχομός	
23	περνώ ανάμεσα από	
24	λαχανιάζω	
25	αρεστός, συμπαθής σε πολλούς	
26	διάδοση	
27	καλλωπίζω	

Απαντήσεις / Answers

	Συνώνυμα/Ορισμός	Λέξη του κειμένου
0	καθορίζω τα σύνορα	οριοθετείται
1	κατά προσέγγιση, περίπου	χοντρικά
2	πλούσιος	εύποροι
3	ταξιδιώτης	περιηγητές
4	πολυτελής κατοικία με κήπο	επαύλεις
5	προστατευμένος	διατηρητέες
6	ανάρμοστη περιέργεια	αδιακρισίας
7	αποθαρρύνομαι	πτοούμαι
8	ισχυρότερος, επικρατέστερος	κυρίαρχο
9	συνδυάζω	συγκέραζαν
10	τάση	ρεύμα/ρεύματα
11	τόπος παραθερισμού	θέρετρο
12	έχω γύρω μου	περιβάλλεται
13	αυτός που ωφελεί, συνεισφέρει	ευεργέτη
14	καλοδουλεμένος	περίτεχνες
15	κυριαρχώ, ξεχωρίζω	δεσπόζει

16	διασταύρωση	συμβολή
17	οικισμός στην περιφέρεια πόλης	προαστίου
18	διπλανός, γειτνιάζων	παρακείμενο
19	χωρίς νερό	άνυδρο
20	θυμίζω, αναφέρομαι	παραπέμπουν
21	παρακινώ	ενθαρρύνει
22	άφιξη, ερχομός	έλευση
23	περνώ ανάμεσα από	διέσχισε
24	λαχανιάζω	ασθμαίνοντας
25	αρεστός, συμπαθής σε πολλούς	δημοφιλές
26	διάδοση	εξάπλωση
27	καλλωπίζω	εξωράισε

Αρχιτεκτονικό κυνήγι θησαυρού στο Στροφύλι
www.kathimerini.gr | Κοινωνία

Η νεοκλασική έπαυλη «Πύρνα», που στεγάζει γραφεία εταιρείας, βρίσκεται δίπλα στο αρχαίο ρέμα της Πύρνας, από το οποίο πήρε και το όνομά της (φωτογραφίες ΜΑΡΙΑ ΚΩΒΑΙΟΥ).

Ένα συννεφιασμένο πρωινό Δεκεμβρίου αποφασίζω να επισκεφθώ το «Στροφύλι» της Κηφισιάς, μια γειτονιά που **οριοθετείται χοντρικά** από τις οδούς Οθωνος, Τατοΐου, Πεσμαζόγλου και Εμμανουήλ Μπενάκη και παρουσιάζει αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Εδώ, περί τα τέλη του 19ου αιώνα άρχισαν να χτίζουν τις εξοχικές τους κατοικίες **εύποροι** Αθηναίοι και επαναπατρισμένοι Έλληνες ομογενείς, γοητευμένοι δίχως άλλο από τον παραδεισένιο τόπο με την πλούσια βλάστηση, το δροσερό αεράκι και τα κελαρυστά νερά που ξένοι **περιηγητές** του 18ου αιώνα είχαν αποκαλέσει «το καλύτερο χωριό της Αττικής».

Από τις εξοχικές εκείνες **επαύλεις** σώζονται σήμερα περίπου 140, όλες **διατηρητέες**. Δυστυχώς για τον περιπατητή, οι περισσότερες εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται για κατοίκηση και συχνά περιφρουρούνται ή κρύβονται πίσω από περιφράξεις και ψηλά δέντρα, οπότε μια βόλτα αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος στη γειτονιά απαιτεί σίγουρα κάποια δόση **αδιακρισίας**. Καλώς ή κακώς δεν **πτοούμαι**, γιατί πού αλλού στην Αθήνα μπορεί να δει κανείς συγκεντρωμένα τόσα υπέροχα κτίσματα των τελών του 19ου αιώνα, και μάλιστα όχι νεοκλασικά αλλά εκλεκτικιστικά; Κτίσματα δηλαδή που δεν ακολουθούσαν το **κυρίαρχο ρεύμα** της εποχής τους, αλλά **συγκέραζαν** στοιχεία από διαφορετικά ιστορικά καλλιτεχνικά **ρεύματα**, τόσο για λόγους εντυπωσιασμού όσο και διαφοροποίησης από τις κύριες, αστικές κατοικίες των ιδιοκτητών τους.

Ξεκινώ τη βόλτα μου από τον σταθμό του ΗΣΑΠ και περπατώ προς την κατάφυτη Οθωνος, όπου ο Βαυαρός μονάρχης διατηρούσε την έπαυλή του, για να προσεγγίσω κατόπιν την πευκοφυτεμένη και ήσυχη Στροφυλίου, που λέγεται πως ονομάστηκε έτσι λόγω της στρόφης που έπαιρνε από εδώ το τρένο για να ξαναγυρίσει στον σταθμό. Στην πρώτη κάθετο, τη Δηληγιάννη –που μνημονεύει τον πολιτικό Θεόδωρο Δηληγιάννη, από τους πρώτους αστούς της περιοχής και εκείνος που την ανέδειξε σε **θέρετρο**– φιλοξενούνται αρκετές εντυπωσιακές επαύλεις.

Μεταξύ αυτών και η οικία της κεφαλονίτικης οικογένειας Βαλλιάνου, στην οποία οφείλουμε το κτίριο όπου στεγαζόταν μέχρι πρότινος η Εθνική Βιβλιοθήκη στην Πανεπιστημίου. Χτισμένη γύρω στο 1890, **περιβάλλεται** από πελώριο κήπο, όπως όλες οι παραθεριστικές κατοικίες, και θυμίζει κατά πολύ τα αγροτόσπιτα που βλέπει κανείς στη Γερμανία ή στην Ελβετία.

Οικία Εμμ. Μπενάκη. Το ελληνοελβετικό στυλ καθιερώθηκε από τον Τσίλλερ.

Το ίδιο και η οικία του εθνικού **ευεργέτη** Εμμανουήλ Μπενάκη που συναντώ επί της ομώνυμης οδού λίγο αργότερα. Το στυλ τους αυτό δεν είναι τυχαίο μια και οι αρχιτέκτονες της εποχής, γερμανομαθείς οι περισσότεροι (ή Γερμανοί), δανείζονταν συχνά στοιχεία από τον ρομαντισμό, όπως αυτός εκφραζόταν στην αγροτική αρχιτεκτονική της Κεντρικής Ευρώπης (στέγες με έντονη κλίση, τοξωτές βεράντες, **περίτεχνες** ξυλόγλυπτες διακοσμήσεις, μεταξύ άλλων) προκειμένου οι επαύλεις να εναρμονίζονται με το καταπράσινο κηφισιώτικο τοπίο.

Η Οικία Δέλτα, με στοιχεία της μεσαιωνικής και της φρουριακής αρχιτεκτονικής.

Επί της Μπενάκη βρίσκεται και η Οικία Δέλτα, όπου η αγαπημένη των παιδιών συγγραφέας έζησε για 25 χρόνια μέχρι τον θάνατό της και στην οποία από το 1989 στεγάζεται το Τμήμα Ιστορικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη. Νεοκλασική κατά βάση, η οικία δανείζεται, ωστόσο, πολλά στοιχεία της μεσαιωνικής και φρουριακής αρχιτεκτονικής, όπως ο πύργος που **δεσπόζει** στην πρόσοψη του αρχοντικού. Λίγο πιο κάτω, στη **συμβολή** της οδού με τη Πεσμαζόγλου, συναντώ μια βίλα πραγματικό έργο τέχνης, με πλούσια ζωγραφική διακόσμηση και πέτρινη τοιχοποιία που την κάνουν να ξεχωρίζει. Πρόκειται για την έπαυλη «Ατλαντίς» (1897), έργο του Ερνέστου Τσίλλερ, που ανήκε κάποτε στον εκδότη της ελληνόφωνης εφημερίδας «Ατλαντίς» στη Νέα Υόρκη.

Επαυλη «Ατλαντίς». Ζωγραφική διακόσμηση με επιρροές από την Πομπηία.

Συνεχίζω επί της Πεσμαζόγλου, θαυμάζοντας καθ' οδόν διάφορα περίτεχνα αρχιτεκτονήματα, για να βγω στην πολύβουη Τατοΐου, όπου στρίβω αριστερά. Τελειώνω τη βόλτα μου έξω από την έπαυλη «Πύρνα» που κτίστηκε μεταξύ 1910 και 1919 και είναι μία από τις λίγες κατοικίες της Κηφισιάς που δεν ακολουθούν την εκλεκτικιστική αρχιτεκτονική του υπόλοιπου προαστίου αλλά τον νεοκλασικισμό. Το όνομά της οφείλει στο παρακείμενο αρχαίο ρέμα της Πύρνας (ή Κοκκινάρα), παραπόταμο του Κηφισού, που, αν και άνυδρο πια, μας υπενθυμίζει τα άφθονα νερά που κάποτε έτρεχαν εδώ και μας βοηθάει να φανταστούμε την Κηφισιά που αντίκριζαν καθημερινά οι Αθηναίοι παραθεριστές της μακρινής εκείνης Μπελ Επόκ.

Εκλεκτικιστικές επαύλεις

Μια μικρή διαδικτυακή έρευνα θα σας βοηθήσει να εντοπίσετε στον χάρτη μερικές ακόμα εντυπωσιακές εκλεκτικιστικές επαύλεις, την ακριβή θέση των οποίων δεν επιτρέπεται να αποκαλύψω εδώ για λόγους διαφύλαξης της ιδιωτικότητας.

- Τη Βίλα Νόρμα (1928), με τα στυλιζαρισμένα φουρούσια κάτω από τα μπαλκόνια που παραπέμπουν στην αρ νουβό.
- Την έπαυλη Ζερβουδάκη (1890) που ξεχωρίζει για τον βυζαντινό της χαρακτήρα.
- Την οικία Αποστολίδη (1920) σε μεσαιωνικό στυλ και με στοιχεία πύργου.
- Την κατοικία Dörfeld (1891), δείγμα γραφικής αρχιτεκτονικής, σχεδιασμένη από τον Γερμανό αρχιτέκτονα-αρχαιολόγο Wilhelm Dörfeld.

Πηγή των περισσότερων αρχιτεκτονικών πληροφοριών είναι η ιστορικός τέχνης Αμαλία Παπαϊωάννου, που μας ξενάγησε στο Στροφύλι στο πλαίσιο του περιπάτου του Δήμου Κηφισιάς «Ξαναζούν τα αρχοντικά της Κηφισιάς» στις 20 Μαΐου 2018.

Ταξιδεύοντας από την Αθήνα στην Κηφισιά με ένα ατμοκίνητο «Θηρίο»

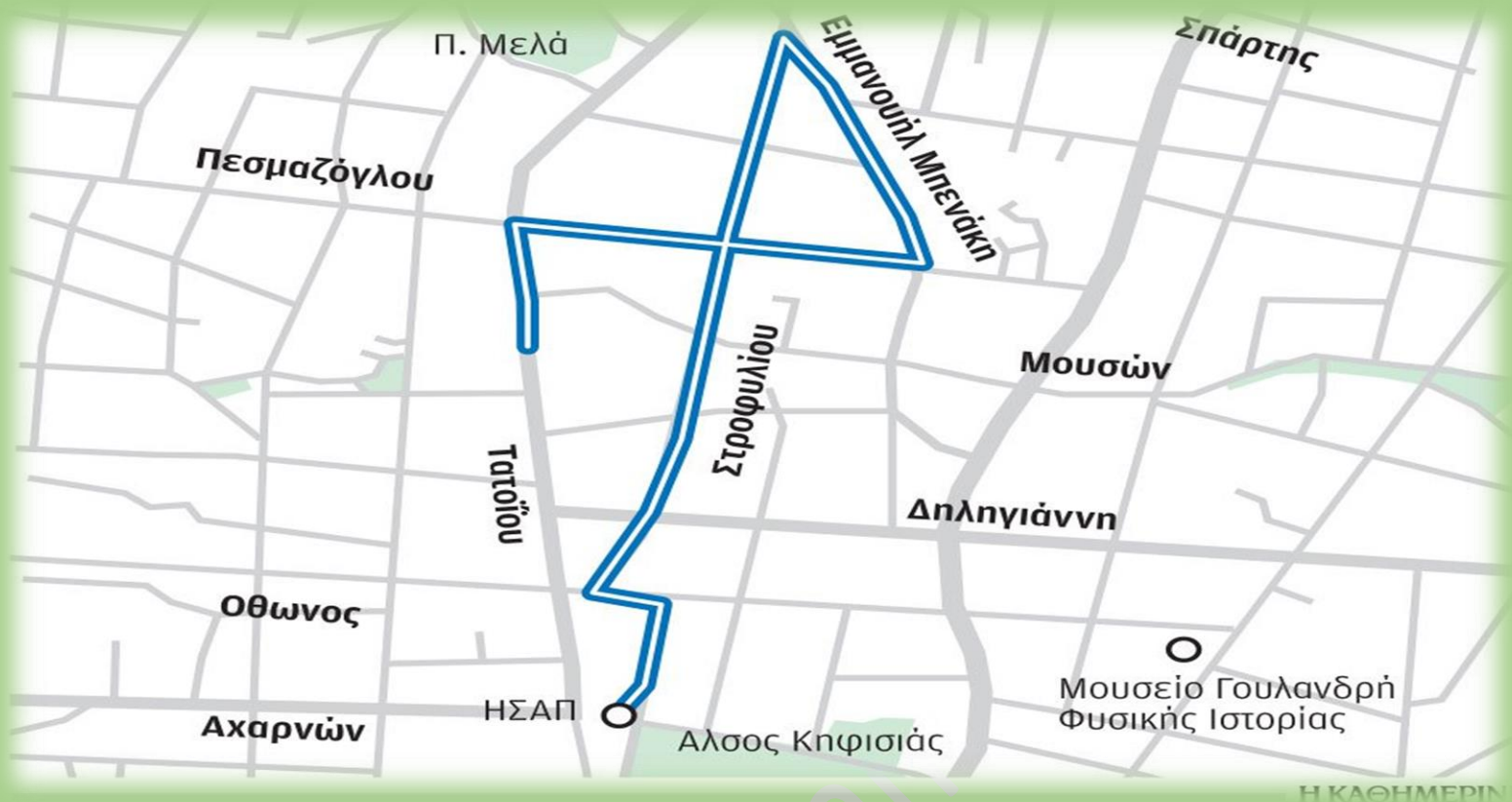
Η σιδηροδρομική γραμμή Αθήνα – Κηφισιά εγκαινιάστηκε στις 4/2/1885.

Το πιθανότερο είναι πως οι εύποροι εκείνοι παραθεριστές του 19ου αιώνα θα είχαν ούτως ή άλλως επιλέξει τον παράδεισο που ήταν τότε η Κηφισιά για να χτίσουν τις εξοχικές τους κατοικίες. Αν κάτι όμως τους είχε **ενθαρρύνει** στην απόφασή τους εκείνη ήταν σίγουρα η **έλευση** στην περιοχή, το 1885, του ατμοκίνητου σιδηρόδρομου, που έκανε τη διαδρομή Αθήνα (πλατεία Αττικής) – Κηφισιά υπόθεση 30-40 λεπτών – χρόνο ρεκόρ για την εποχή εκείνη.

Στην αρχή της λειτουργίας του, το νέο τρένο αγαπήθηκε πολύ, γιατί αποτελούσε ένα πιο γρήγορο από τα μόνιππα αλλά και ρομαντικό μέσο μετακίνησης που **διέσχιζε** κατάφυτες κοιλάδες και χάριζε υπέροχη θέα στα βουνά του λεκανοπεδίου από τα παράθυρά του.

Με τα χρόνια, όμως, η μηχανή του άρχισε να καταπονείται και εκείνο να φτάνει στον προορισμό του **ασθμαίνοντας** και με μεγάλη καθυστέρηση, προκαλώντας απίστευτη ταλαιπωρία στο επιβατικό κοινό.

Ειδικά μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο που για λόγους οικονομίας άρχισε να καίει όποια καύσιμη ύλη ήταν διαθέσιμη (ξύλα, λιγνίτη, ξυλοκάρβουνα), υπήρχαν φορές που η μηχανή του πετούσε ακόμα και σπίθες, ενώ οι καπνοί που έβγαιναν από το φουγάρο του ήταν τόσο πυκνοί που πολλοί επιβάτες αποβιβάζονταν με μουντζούρες στα πρόσωπά τους. Για όλους αυτούς τους λόγους ονομάστηκε «Θηρίο» και έπαψε πλέον να ήταν τόσο **δημοφιλές**.

Με την **εξάπλωση**, μάλιστα, της ηλεκτροκίνησης και των αυτοκινήτων το ατμοκίνητο «Θηρίο» έπαψε να έχει λόγο ύπαρξης και αναγκάστηκε να κάνει το τελευταίο του δρομολόγιο τον Αύγουστο του 1938. Η χαρά του κόσμου ήταν τέτοια που κάποιοι έστησαν γλέντι στην Κηφισιά κολλώντας ακόμα και κηδειόχαρτα στις κολόνες.

Οση όμως ταλαιπωρία και αν είχε προκαλέσει μέσα στα χρόνια, το «Θηρίο» υπήρξε υπεύθυνο και για κάποια καλά. Στις αρχές του 20ού αιώνα, η διαχειρίστρια εταιρεία «Σιδηρόδρομοι Αττικής», με αντάλλαγμα την αποκλειστική εκμετάλλευση της γραμμής, **εξωράισε** σταθμούς, έφτιαξε πλατείες, και, το σημαντικότερο, ίδρυσε το Αλσος Κηφισιάς που εξακολουθεί να ομορφαίνει μέχρι σήμερα το προάστιο.

Πηγή: «Κηφισιά – Οψεις της ιστορίας της πόλης και του δήμου», Δήμος Κηφισιάς 2005.

Ταυτότητα διαδρομής

Απόσταση: 2,6 χλμ.

Διάρκεια: 1 ώρα (με στάσεις)